Exam.Code: 0005 Sub. Code: 0425

2012

B.A./B.Sc. (General) Fifth Semester History

Paper: World History 1500–1870 A.D. (In all mediums)

Time allowed: 3 Hours Max. Marks: 90

NOTE: Attempt' <u>five</u> questions in all, including Question No. I which is compulsory and selecting one question from each Unit. Outline map of world is attached alongwith.

_*_*_*_

- I. Answer any nine of the following in 25-30 words each:
  - a) What do you understand by 'mercantilism'?
    - b) What is meant for 'Reformation'?
  - c) What do you mean by Crusades? When were they fought?
  - d) Which place was known as 'tomb of nation' in France and why?
  - e) Who was Marie Autoinette?
  - f) What do you know about Stamp Act?
  - g) Name two books written by Montesquieu.
  - h) Name the four leaders of Vienna Congress of 1815.
  - i) When and by whom safety lamp was discovered?
  - j) Which country was known as the Sickman of Europe?
  - k) What do you know about Carbonary Society?
  - l) Who was Garibaldi?
  - m) What was Zollverin?
  - n) Write two causes of Crimean War.
  - o) When did Bismark become the Prime Minister of Prussia? Who was Prussian Emperor at that time? (9×2)

UNIT-1

- II. What was Feudalism? Discuss causes responsible for its decline. (18)
- III. Examine the causes responsible for the Glorious Revolution of 1688. (18)

UNIT - II

- IV. Discuss the social, political and economic causes of American Revolution. (18)
- V. What do you understand by Napoleon's Continental System? Discuss its effects and causes of its failure. (18)

UNIT - III

- VI. Discuss the main provisions of the Treaty of Vienna (1815). Examine the significance of this treaty also. (18)
- VII. What do you mean by Industrial Revolution? Discuss the social and economic effects of Industrial Revolution. (18)

UNIT - IV

- VIII. "Bismark was the real architect of the German Empire". Discuss. (18)
  - IX. On the outline map of world mark the following places and add the explanatory note on any four:-

Paris, Waterloo, New York, Moscow, Trafalgar. (10+8)

_*_*_*.
(Hindi and Punjabi versions enclosed)

P.T.O.

नोटः किन्हीं पाँच प्रश्नों के उत्तर दें। प्रत्येक भाग (1-4) से एक-एक प्रश्न का नयन करे। प्रश्न-1 अनिवार्य है।

* * *

- 1. निम्नलिखित में से किन्हीं नौ प्रश्नों (प्रत्येक) का उत्तर 25-30 शब्दों में दीजिए:—
  - (क) विणकवाद से आपका क्या अभिप्राय है?
  - (ख) धर्म सुधार आन्दोलन से आप क्या समझते हैं?
  - (ग) धर्मयुद्ध से आपका क्या अभिप्राय है? यह कब लड़े गये?
  - (म) फ्रांस में कौन सा स्थान 'राष्ट्र की कब्र' कहा जाने लगा और क्यो?
  - (ड.) मेरी ऐनतोयनेत कौन थी?
  - (च) स्टैम्प एक्ट के बारे में आए क्या जानते हैं?
  - (छ) मानतेस्क्यू द्वारा लिखित दो पुस्तकों के नाम लिखे।
  - (ज) वियाना कांग्रेस (१८१५) के चार नेताओं के नाम लिखें।
  - (झ) मेफ्टी लैम्प की खोज कब और किसके द्वारा की गई?
  - (অ) किस देश को यूरोप का बोमार आदमी कहा जाना धा?
  - (z) कार्बोनरी सोसाइटी के बारे में आप क्या जानते है?
  - (ठ) गैरीवाल्डो कौन था[?]
  - (इ) जोल्वेरिन क्या है?
  - (ढ) क्रीमिया के युद्ध के दो कारण लिखें।
  - (गा) बिस्मार्क प्रशिया का प्रधानमंत्री कब बना? उस समय प्रशिया का शासन कौन था?

भाग-1

- 2. मामतवाद क्या था? इसके पतन के कारणों की चर्चा करें।
- 3. १६८८ई. को शानदार क्रान्ति के लिए जिम्मेदार कारणों की चर्चा करें।

भाग–2

- अमेरिका की क्रान्ति के सामाजिक, राजनैतिक और आर्धिक कारणों की चर्चा करें।
- नेपोलियन की महाद्वीपीय व्यवस्था में आपका क्या अभिप्राय है?
   इसके प्रभावों और इसकी असफलता के कारणों की चर्चा करें।

<u>भाग-3</u>

- वियाना की मन्धि (१८१५) की मुख्य धाराओं की चर्चा करें। इसके महत्व का परीक्षण भी कीजिए।
- औद्योगिक क्रान्ति से आपका क्या अभिप्राय है? इसके सामाजिक और आर्थिक प्रभावों की चर्चा करें।

भाग-4

- 8. 'बिस्मार्क जर्मन साम्राज्य का वास्तविक निर्माता था'' वर्चा कोजिए।
- विश्व के मानचित्र पर निम्निलिखित स्थान दर्शीए और किन्ही चार पर व्याख्यात्मक नोट लिखें -
  - (क) पेरिस
  - (ख) वाटग्लू
  - (ग) न्यूयार्क
  - (घ) मास्को
  - (इ.) त्रफालगर

ਨੋਟ: ਪ੍ਰਸਨ ਨੰਬਰ । ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਭਾਗ (1-4) ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਪ੍ਰਸਨ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਸਾਹਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁੱਲ ਪੰਜ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ।

* * *

- ਹੇਠਾਂ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਮਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ (ਹਰ ਇਕ) ਦੇ ਉੱਤਰ 25-30 ਸਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ:-
  - (ੳ) ਵਣਜਵਾਦ ਤੋਂ ਤੁਹਾਡਾ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
  - (ਅ) ਧਰਮ ਸੁਧਾਰ ਅੰਦੋਲਨ ਤੋਂ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਮਮਝਦੇ ਹੈ?
  - (ੲ) ਧਰਮ ਯੁੱਧ ਤੋਂ ਤੁਹਾਡਾ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈਂ? ਇਹ ਕਦੋਂ ਲੜੇ ਗਏ?
    - (ਸ) ਫ਼ਗਾਂਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹੜਾ ਸਥਾਨ 'ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੀ ਕਬਰ' ਕਿਹਾ ਜਾਣ ਲੱਗਾ ਅਤੇ ਕਿਉਂ?
  - (ਹ) ਮੇਰੀ ਏਨਤੋਯਨੋਟ ਕੈਂਣ ਸੀ?
  - (ਕ) ਮਟੇੰਪ ਐਕਟ ਦੇ ਬਾਰੇ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਜਾਣਦੇ ਹੋ?
  - (ਖ) ਮਾਨਤਸਕਿਓ ਦੁਆਰਾ ਲਿਖਿਤ ਦੋ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਲਿਖੋ।
  - (ਗ) ਵਿਆਨਾ ਕਾਗਰਸ (1815) ਦੇ ਚਾਰ ਨੇਤਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਲਿਪੇ।
  - (ਘ) ਸੇਛਟੀ ਲੈੱਪ ਦੀ ਖੋਜ ਕਦੋ ਅਤੇ ਕਿਸ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ?
  - (ਙ) ਯੂਰੋਪ ਦਾ ਬੀਮਾਰ ਆਦਮੀ ਕਿਸ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਮੀ?
  - (ਚ) ਕਾਰਬੋਨਰੀ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੇ ਬਾਰੇ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਜਾਣਦੇ ਹੋ?
  - (ਛ) ਗੈਰੀਬਾਲਡੀ ਕੋਣ ਸੀ?
  - (ਜ) ਜੋਲਵੇਰਿਨ ਕੀ ਹੈ?
  - (ਝ) ਕ੍ਰੀਸ਼ੀਆ ਦੇ ਯੁੱਧ ਦੇ ਦੇ ਕਾਰਣ ਲਿਖੇ।
  - (ੲ) ਬਿਸਮਾਰਕ ਪ੍ਰਸ਼ੀਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਧਾਨਮੰਤਰੀ ਕਦੋਂ ਬਣਿਆ? ਉਸ ਸਮੇਂ ਪ੍ਰਸ਼ੀਆਂ ਦਾ ਸ਼ਾਸਕ ਕੌਣ ਸੀ?

ਭਾਗ-।

- 2. ਸਾਮੌਤਵਾਦ ਕੀ ਮੀ? ਇਸਦੇ ਪਤਨ ਦੇ ਕਾਰਣਾਂ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
- 3. 1688ਈ. ਦੀ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਦੇ ਲਈ ਜਿੰਮੇਦਾਰ ਕਾਰਣਾਂ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਕਰੋ।

ਭਾਗ-2

- ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਦੇ ਮੁਮਾਜਿਕ, ਰਾਜਨੀਤਕ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਕਾਰਣਾਂ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
- ਨੈਪੋਲੀਅਨ ਦੀ ਮਹਾਂਦੀਪੀ ਵਿਵਸਥਾ ਤੋਂ ਤੁਹਾਡਾ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ? ਇਸਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਅਤੇ ਅਸਛਲਤਾ ਦੇ ਕਾਰਣਾਂ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।

ਭਾਗ−3

- ਵਿਆਨਾ ਦੀ ਸੰਧੀ (1815) ਦੀਆਂ ਮੁੱਖ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। ਇਸਦੇ ਮਹੱਤਵ ਦਾ ਵੀ ਪਰੀਖਣ ਕਰੋ।
- 7 ਉਦਯੋਗਿਕ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਤੋਂ ਤੁਹਾਡਾ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ? ਇਸਦੇ ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਹੋ।

ਭਾਗ-4

- 8. ''ਬਿਮਮਾਰਕ ਜਰਮਨ ਸਾਮਹਾਜ ਦਾ ਵਾਸਤਵਿਕ ਨਿਰਮਾਤਾ ਸੀ''– ਚਰਚਾ ਕਹੋ।
- 9. ਵਿਸ਼ਵ ਦੇ ਮਾਨਚਿੱਤਰ ਉੱਤੇ ਨਿਮਨਲਿਖਿਤ ਮੁਥਾਨ ਦਿਖਾਓ। ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਚਾਰ ਤੇ ਵਿਆਖਿਆ ਭਰਿਆ ਨੌਟ ਵੀ ਲਿਖੋ:
  - (ੳ) ਪੈਰਿਸ
  - (ਅ) ਵਾਟਰਲੂ
  - (ੲ) ਨਿਉਯਾਰਕ
  - (ਸ) ਮਾਮਕੋ
  - (ਹ) ਤਰਾਵਾਲਗਰ

_*_*_*

